

Page: 15

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 932 cm2

1 / 3

Ko finance prevzamejo poslušalci

Kanadski indie trubadur Morgan Finlay se je iz obupa nad glasbeno industrijo obrnil na svoje oboževalce. V 90 dneh je zbral blizu šest tisoč evrov in izdal album.

Izak Košir

finance@finance.si

Da so časi velikih zaslužkov glasbenikov in glasbenih založb s prodajo ceდეjev mimo, že leta ni več nobena skrivnost. Da od glasbe res dobro živi le še peščica tistih v samem vrhu, tudi ne. Da pri srednje velikih in manjših izvajalcih zadnje čase več denarja odteka, kot priteka, pa se ne govori veliko. Kar je sicer daleč od tega, da se to ne dogaja. In da je dosti glasbenikov, če želijo postreči z izdelkom (albumom, videom, opremo), ki je na ustrezni kakovostni ravni, v minusu. Internet je spremenil uživanje glasbe, glasbene založbe pa, vsaj tako se zdi, nočejo posodobiti starih poti prodaje glasbe. Je odgovor v neposredni izmenjavi ustvarjalca in porabnika, v tem, da poslušalec izbira, financira in tako soustvarja projekt svojega priljubljenega izvajalca? Nekateri rešitev iščejo prav v crowdfundingu, to je skupinskem financiranju, ko posamezniki z donacijami podprejo neko idejo oziroma projekt. Ponavadi zbiranje poteka prek spletnih strani, na primer kickstarter.com ali indiegogo.com.

Sveži denar namesto dolga

Skupinsko financiranje pravzaprav nadzor iz rok glasbene založbe preda poslušalcu. Ta postane nekakšen menedžer izvajalca. Za takšno financiranje se je odločil tudi kanadski indie trubadur Morgan Finlay. Pravi, da mu je novi način pridobivanja denarja za vedno spremenil življenje, preje pa je nad glasbeno industrijo že

skoraj obupal: »Prvi CD sem izdal leta 2002, na turnejo po Evropi pa sem prvič krenil leta 2005. Sprva sem svoje albume financiral sam (Everything Will Work Out Right 2005), založbo sem uporabil le za distribucijo, nato pa začel sodelovati z menedžerjem in booking agentom, ki me je pripel na svojo založbo. Takrat sem posnel Shifting Through The Breakers (2007), moj drugi in najboljši album. A moja 'založba' je nato čez noč izginila in mi pustila vse dolgove, ki jih odplačujem še danes. Zame je bila to lekcija, kako hitro se lahko v glasbeni industriji stvari spremenijo ter kako moram biti močnejši in pametnejši, če želim preživeti in nadaljevati svojo glasbeno pot. Leta 2009, po več sto koncertih po vsej Evropi, sem se odločil, da si vzamem odmor. Pet turnej in 33 mesecev na poti so me, čeprav sem spoznal ogromno

pozitivnih ljudi in si ustvaril ime, povsem izčrpali. Po devetih letih sem se preselil nazaj v Vancouver in začel znova graditi svoje življenje. Imel sem kup demoposnetkov iz let od 2007 do 2010, finančno sem bil nezadovoljen, saj sem še vedno odplačeval dolg, in vedel sem, da moram nekaj spremeniti. Zato sem začel slediti preprosti formuli, kako še ostati v igri: več denarja mora pritekati kot odtekat.«

Več in hitreje

Finlay, ki je po šestih letih pred nedavnim spet nastopil tudi v Ljubljani, se je zato pred tremi leti odločil, da svoje poslušalce poprosi, naj sami presodijo, ka-

tere pesmi so jim všeč, in sami izberejo seznam pesmi njegovega naslednjega albuma Latitude. Prek spleta so izbrali 12 izmed 17 ponujenih demoposnetkov. Nato jih je povabil k snemanju videospota za katerokoli izmed teh pe-

smi in jim dal proste roke. Doživel je pozitiven odziv in izmed osmih poslanih jih je izbral šest, ki jih je nato objavil prek svojega uradnega kanala na portalu Youtube. Maja 2011 pa mu je prijatelj v šali predlagal Kickstarter. Finlay je šel dlje in ugotovil, da skupinsko financiranje ponujajo tudi druge spletne strani in da bo zanj kot glasbenika najprimernejša indiegogo.com: »Avgusta 2011 sem si postavil cilj, da zberem pet tisoč

dolarjev v 90 dneh. Zbral sem šest tisoč dolarjev, s čimer sem plačal produkcijo digitalnega albuma in pokril del stroškov samostojne turnee. Tako so fani projekt vodili od začetka (izbira pesmi na albumu) do konca (turneja). Namesto da se bojujem z ljudmi, ki bi me radi oželi in me vidijo le kot produkt, sem se obrnil na tiste, ki imajo resnično radi mojo glasbo in me podpirajo. In to je za vedno spremenilo moj pogled na glasbeni posel.« Oboževalci so v zameno za posnetek albuma, na roko napisana besedila, vstopnice za koncerte in drugo darovali od pet do 178 dolarjev. Največ, 29, se jih je odločilo za donacijo 18 dolarjev.

Prvi znani (in takrat osamljeni) primer crowdfundinga v glasbeni industriji se je zgodil že leta 1997. Takrat so oboževalci legendarne

Page: 15

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 932 cm2

2 / 3

britanske rock skupine Marillion z donacijami na spletu zbrali več kot 60 tisoč dolarjev za njihovo turnejo po ZDA. Idejo so izpeljali poslušalci brez kakršnegakoli vmešavanja benda. Od takrat Marillion, ki so po svetu prodali več kot 15 milijonov albumov, prek crowdfundinga financirajo snemanja in promocije svojih albumov, kot so Anoraknophobia (2001), Marbles (2004), Happiness is the Road (2009) in Sounds That Can't be Made (2012).

Kyle James-Pe

Dvorezni meč

Na slovenski glasbeni sceni je skupinsko financiranje nekaj novega, čeprav so nekateri zanj že slišali in razmišljajo, da bi ga tudi preizkusili. Eden takšnih je glasbenik, didžej in performer Luka Prinčič: »Posredniki, ki sestavljajo večino glasbene industrije in pred katerimi je glasbenikom nekako za določen čas uspelo pobegniti na internet, zdaj to ozemlje vneto zavzemajo. Podprti so s kapitalom in množičnostjo. Ob tem se zdi, da obstaja nekaj servisov, ki so dokaj močno zavezani neodvisni produkciji in glasbenikom omogočajo, da neposredno komunicirajo s svojim občinstvom in tudi z njegovo finančno podporo morda celo kaj zaslužijo.« Prinčič pa v skupinskem financiranju z ustvarjalnega vidika vidi težavo: »Obseg podpore porabnikov kulture in umetnosti nikakor ne more in ne sme odsevati pomembnosti nekoga ustvarjanja. Crowdfunding je nevarno blizu ideji, da lahko prosti trg poskrbi za vse vidike človekovega bivanja. Ta pa je v svojem jedru v konfliktu z vlogo kulture in umetnosti, zato je lahko takšno financiranje dvorezni meč.« ●

Channel Zero

► Slovenski glasbenik in didžej **Luka Prinčič** meni, da je nabiranje denarja od oboževalcev lahko tudi dvorezni meč.

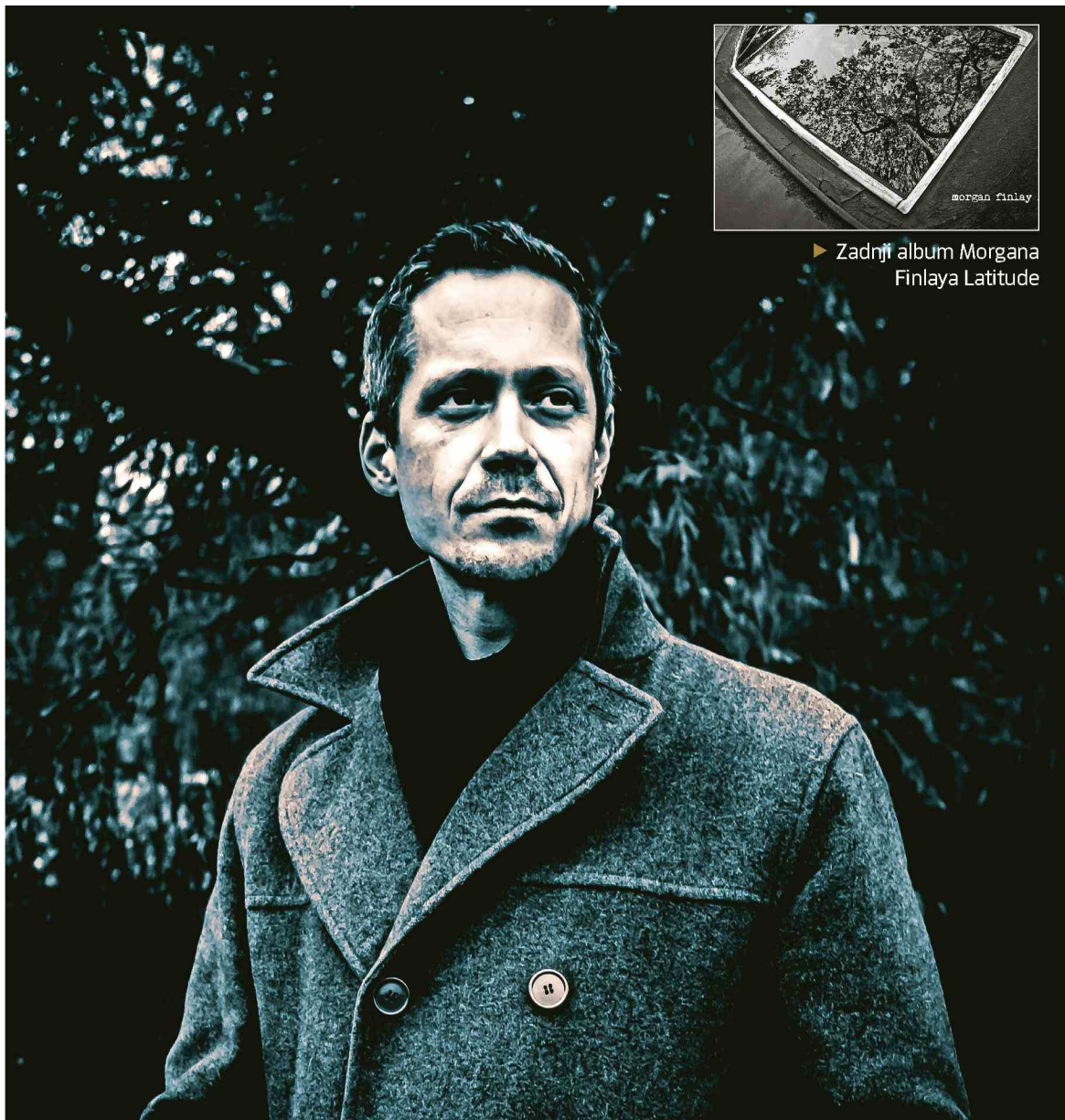
Page: 15

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 932 cm2

3 / 3

► Zadnji album Morgana Finlaya Latitude

► Morgan Finlay je v Ljubljani občinstvo med koncertom ozaveščal tudi o skupinskem financiranju. Njegov najnovejši album Latitude je bil narejen izključno s prispevki njegovih poslušalcev.

indiegogo
browse ▾ | learn | create

Gaining 'Latitude'-- The Album and The Tour

Help me release & tour my new digital album, 'Latitude'!

Music – East Vancouver, British Columbia, Canada

\$5,652

Raised of \$5,000 Goal

0 time left

► »Pomagajte mi izdati album in iti na turnejo!« je na spletni strani indiegogo pozival kanadski kantavtor.